

Jedrce

Društva jedrskih strokovnjakov Slovenije

November 2007

Podelitev nagrada Natečaja mladih energetikov

Sekcija ALFA Društva jedrskih strokovnjakov vabi na predavanje z naslovom:
"Je jedrska energija del evropske trajnostne energetske mešanice?"

Predavanje bo **6. decembra 2007 ob 18. uri** v Centru Evropa, Dalmatinova 4 v Ljubljani.

Predavala bo evropska poslanka leta za energijo in članica DJS, dr. Romana Jordan Cizelj.

Predavateljica bo predstavila vlogo jedrske energije v energetske mešanici v Evropi ter s tem povezane novosti, ki so jih oblikovale v sodelovanju tri politične inštitucije s stroko. Ob prejemu nagrade oktobra 2007 je zatrnila: "Moja energija je precej raznolika. V energetske mešanici je konvencionalna energija, ker verjamem v tradicijo, nekoliko izboljšano za sodobne potrebe; v njej je obnovljiva energija, ker verjamem v raziskave in inovacije; poleg tega je v moji energetske mešanici tudi jedrska energija, saj verjamem v trajnostni razvoj."

Vljudno vabljeni!

Ogled NE Krško in raziskovalnega reaktorja TRIGA na IJS ter podelitev nagrada mladim energetikom

Društvo jedrskih strokovnjakov je spomladi letos razpisalo **Natečaj mladih energetikov**. Ena od nagrad za vse udeležence natečaja je bila ogled raziskovalnega reaktorja TRIGA in NE Krško. Ker je bilo vseh udeležencev natečaja manj kot je bilo prostora na avtobusu, je društvo na strokovno ekskurzijo povabilo tudi študente višjih letnikov naravoslovno-tehniških fakultet. Odziv študentov je bil tako velik, da na žalost nismo morali peljati vseh. V okviru izleta pa je bila organizirana tudi podelitev nagrad natečaja mladih energetikov.

Nagrajenci natečaja, nekaj študentov strojništva, fizike in elektrotehnike ter predstavnik društva (Luka Štrubelj in Luka Snaj) smo se dne 11.10. 2007 odpeljali v Krško. Že na avtobusu je vsak udeleženec izleta dobil mapo z informativnim gradivom o jedrski energiji ter povezanimi temami. Najprej smo odšli v Kulturni dom v Krškem, kjer so nas sprejeli organizatorji natečaja, predstavniki NE Krško in Sklada za financiranje razgradnje NE Krško. Sledila je podelitev nagrad trem najboljšim na natečaju ter podelitev posebne nagrade najmlajšemu udeležencu natečaja, ki obiskuje šole 5. razred osnovne šole.

Podelitvi je sledilo predavanje o osnovah jedrske tehnologije ter ogled Informativnega centra NEK. Nato smo se odpeljali še do elektrarne, kjer smo si ogledali še simulator, jez na Savi ter turbinsko halo. V tem času je v elektrarni ravno potekal remont, zato je bilo v sami elektrarni precej živahno. Na žalost je ravno zaradi remonta ogled potekal hitreje kot ponavadi. Po drugi strani pa je bil ogled ravno zaradi remonta toliko bolj zanimiv, saj je bilo veliko komponent razstavljenih. Po ogledu elektrarne se je zelo prileglo okusno kosilo v restavraciji elektrarne, nato pa smo se napotili proti Reaktorskemu centru Podgorica na ogled raziskovalnega reaktorja TRIGA. Najprej smo si ogledali kontrolno sobo, nato pa smo šli na reaktorsko ploščad ter si z vrha ogledali reaktorsko sredico. Med ogledom smo se seznanili tudi z vsemi aktivnostmi (raziskave, šolanje, obsevanja, ...), ki potekajo na reaktorju TRIGA ter si ogledali nekaj raziskovalnih naprav.

Z ogledom TRIGE se je izlet končal, nagrajenci natečaja pa že komaj čakajo bližajočo strokovno ekskurzijo v Francijo.

Luka Snaj, MMG

Mreža mlade generacije na Študentski areni

Člani Mreže mlade generacije (MMG), mladi člani Društva jedrskih strokovnjakov Slovenije, smo tudi letos nastopili na Študentski areni.

Študentska arena, že osma po vrsti, se je odvijala od 16. do 18. oktobra na Gospodarskem razstavišču. Za organizacijo sta bila kot vsako leto zadolžena GR inženiring, d.o.o. in Študentska organizacija Univerze v Ljubljani, ki je izbrala moto: »Zgrabi«. Na več kot 150-tih stojnicah so se predstavila najrazličnejša društva, organizacije, fakultete in podjetja, dogajanju pa je prisostvovalo okoli 25.000 bolj ali manj zainteresiranih študentov in dijakov. Potekalo pa je tudi več kot 70 okroglih miz in predavanj. Eno od njih je pripravil Urban Simončič z naslovom »Ionizirajoče sevanje in njegova uporaba v medicini«.

Namen naše udeležbe je bil predvsem popularizacija jedrske stroke, predstavitev dela društva, predstavitev raziskav na jedrskem področju v Sloveniji, prikaz možnosti zaposlitve ter nadaljnega študija na Fakulteti za Matematiko in Fiziko Univerze v Ljubljani. Večina mimoidočih se je ustavila ob maketi gorivnega elementa NEK-a, ki nam ga je posodil ICJT. Tako se je razvil pogovor, kjer smo lahko na hitro razložili kako deluje jedrska elektrarna. Za tiste, ki jih je zanimalo več smo imeli izobešene plakate o društvu in raziskovalnem delu naših članov ter zloženke.

Opazili smo, da je imela velika večina obiskovalcev pozitiven odnos do jedrske energije.

Sodelovali smo: Simona Sučić, Uroš Čotar, Marko Giacomelli, Urban Simončič, Robert Bergant, Mitja Uršič, Matjaž Podjavoršek in Luka Štrubelj.

Luka Štrubelj, MMG

Predstavitev Sklada za financiranje razgradnje NEK in za odlaganje radioaktivnih odpadkov iz NEK

V veliki predavalnici ICJT je 10. oktobra potekala predstavitev Sklada za financiranje razgradnje NEK in za odlaganje radioaktivnih odpadkov iz NEK. Poslanstvo, delo in uspešnost Sklada NEK je predstavila Aleksandra Pleško. Predstavitvi je sledila živahna razprava, kjer je direktor Sklada, dr. Janko Strašek odgovarjal na številna vprašanja poslušalcev.

Sklad NEK, kot pogosto srečujemo njegovo okrajšano ime, je bil ustanovljen leta 1994 z namenom zagotoviti zadostna sredstva, ki jih je potrebno zbrati v RS in RH za varno skladiščenje in končno odlaganje izrabljenega goriva in radioaktivnih odpadkov iz NEK ter za varno razgradnjo NEK. Ustanovljen je bil z zakonom, ki predpisuje njegov namen, organizacijsko strukturo, naložbeno politiko ter način nadzora nad njegovim delovanjem. Sklad za razgradnjo vodi direktor s strokovnimi službami, upravlja ga petčlanski Upravni odbor, ki ga sestavljajo člani, imenovani s strani Državnega zbora, Vlade in lokalne skupnosti, nadzira pa ga Nadzorni odbor, sestavljen iz 10 članov, ki jih imenuje Državni zbor. Sredstva v Sklad NEK se zbirajo preko prispevka iz prodane električne energije iz NEK v Sloveniji in so določene na podlagi sprejetega Programa razgradnje NEK in odlaganja nizko in srednje radioaktivnih odpadkov in izrabljenega jedrskega goriva v višini 0.3 evrocenta za kWh električne energije. Ta sredstva Sklad NEK uspešno investira in plemeniti ter skrbi za njihovo racionalno potrošnjo. Zato svoje naložbe vlaga v državne obveznice (najmanj 30 % sredstev), skrbi za razpršenost vrednostnih papirjev, saj je lahko največ 5 % naložb pri vrednostih papirjih istega izdajatelja ter prednostno vlaga sredstva v stabilne in varne naložbe. Sredi leta 2007 je bila tržna vrednost portfelja Sklada NEK 143 mio evrov, ta denar pa se uporablja od leta 1998 dalje za financiranje aktivnosti Agencije za radioaktivne odpadke (ARAO) v zvezi z načrtovanjem in umeščanjem odlagališča za nizko in srednje radioaktivne odpadke ter za izplačilo nadomestila občinam Krško, Brežice in Sevnica za omejeno rabo prostora zaradi skladišča NSRAO na lokaciji v NEK.

Zbiranje sredstev v posebnem skladu se je izkazalo kot najbolj primerno. Oblika delovanja Sklada NEK omogoča preglednost in javni nadzor nad njegovim delovanjem, namembnost porabe zbranih sredstev ter s tem tudi možnosti za razvoj jedrskega programa v Sloveniji.

mag. Nadja železnik